

Strategisk samarbejdsaftale om boligsocial indsats

Områdets navn:

Aftalens parter:

AI2Bolig, Langkærvej 2F, 8381 Tilst, CVR 39745216

AlmenBo Aarhus, Frydenlunds Allé 8, 8210 Aarhus V, CVR 59645013

Aarhus Kommune

Samarbejdsaftalen gælder fra - til: 1. juli 2025 – 30. juni 2029

Underskrifter:

AI2Bolig

Dato

Navn

AlmenBo Aarhus

Dato

Navn

Aarhus Kommune

Dato

Navn

Aftaledokumenter

Som grundlag for aftaledokumenterne henvises til gældende regulativ om tilskud til boligsocial indsats i udsatte almene boligafdelinger og fondens vejledning herom.

Det er et krav, at der udarbejdes en **strategisk samarbejdsaftale** for at opnå Landsbyggefondens støtte til boligsocial indsats. Aftalen forpligter kommune og boligorganisationer i forhold til samarbejde, herunder opfølgning på de fastsatte mål.

Ændringer i den strategiske samarbejdsaftale skal godkendes af Landsbyggefonden.

Konkrete aftaler om specifikke aktiviteter mellem den boligsociale indsats og de lokale kommunale institutioner, foreninger eller andre aktører skal fastlægges i særskilte **delaftaler** for hvert indsatsområde, der hører under den strategiske samarbejdsaftale.

Bestyrelsen for den boligsociale indsats skal i den forbindelse sikre, at delaftalerne til hver en tid understøtter den strategiske samarbejdsaftale samt afspejler de aktiviteter og samarbejder, der gennemføres i boligområdet. Ajourførte delaftaler skal til hver en tid kunne rekvireres af Landsbyggefonden.

Følgende dokumenter skal vedlægges denne strategiske samarbejdsaftale og uploades på sagen i driftsstøttesystemet (<http://driftsstoette.lbf.dk>). Dokumenterne udarbejdes i de givne skabeloner på sagen.

- En delaftale for hvert af de valgte indsatsområder
- Et budget
- En beredskabsplan
- En milepælsplan

Der skal tillige uploades et kommissorium for bestyrelsen (ingen skabelon).

Endvidere skal der udfyldes og uploades et indberetningsskema på sagen i driftsstøttesystemet. Dokumentet udarbejdes i den givne skabelon på sagen.

1. Kort om boligområdet

Tilst er en bydel beliggende i Aarhus Vest, ca. 8 km fra Aarhus Centrum. Der er 12 almene boligafdelinger i bydelen, hvoraf 8 er en del af denne boligsociale helhedsplan:

Al2Bolig afd. 111 – Langkærparken (2021 beboere)

Al2Bolig afd. 113 – Græsvangen (92 beboere)

Al2Bolig afd. 123 – Vestergården (30 beboere)

Al2Bolig afd. 134 – Ertebjerg (199 beboere)

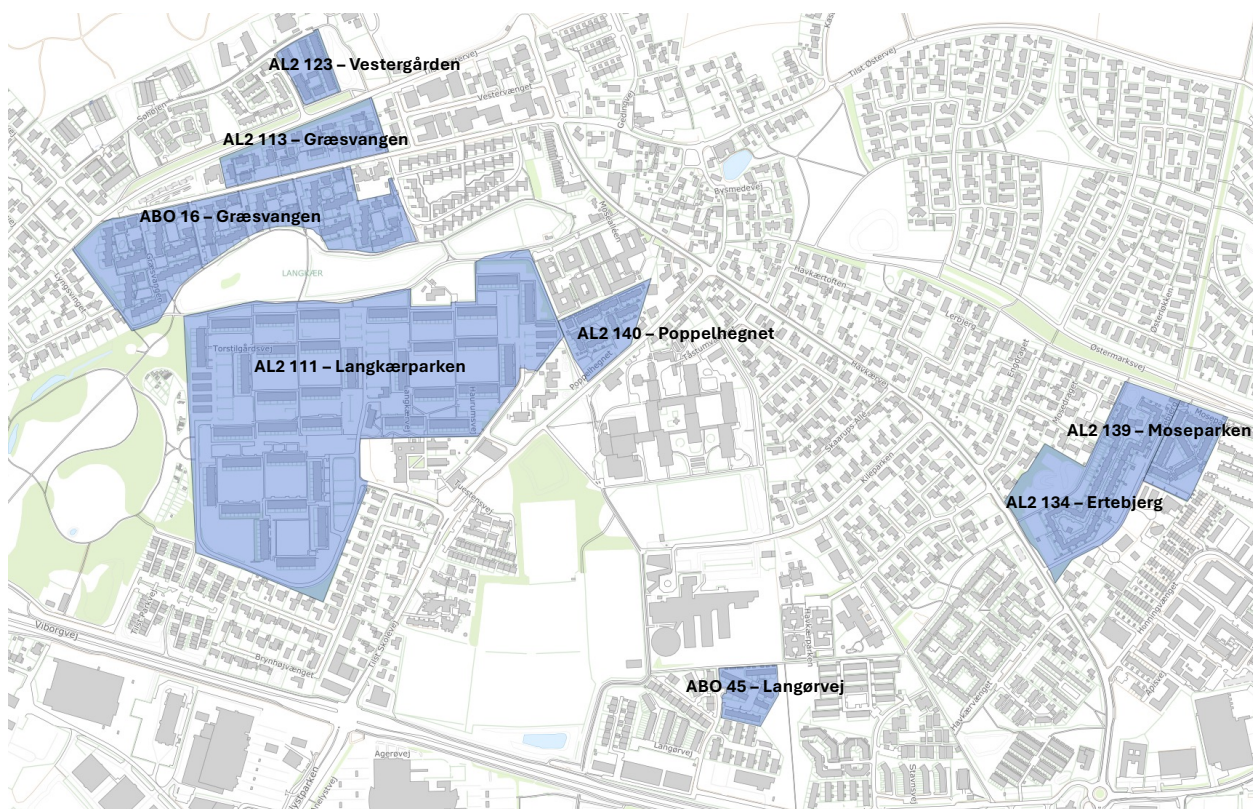
Al2Bolig afd. 139 – Moseparken (80 beboere)

Al2Bolig afd. 140 – Poppelhegnet (71 beboere)

AlmenBo Aarhus afd. 16 – Græsvangen (243 beboere)

AlmenBo Aarhus afd. 45 – Langørvej (40 beboere)

I alt 2776 beboere.

Boligmæssigt består Tilst primært af store villakvarterer, 12 almene boligafdelinger og af større områder med private udlejningsbebyggelser.

Tilst er på mange måder en 'by i byen' og ligger tilpas langt væk fra centrum af Aarhus til, at den har karakter af et landsbysamfund, som opleves afsondret fra resten af byen.

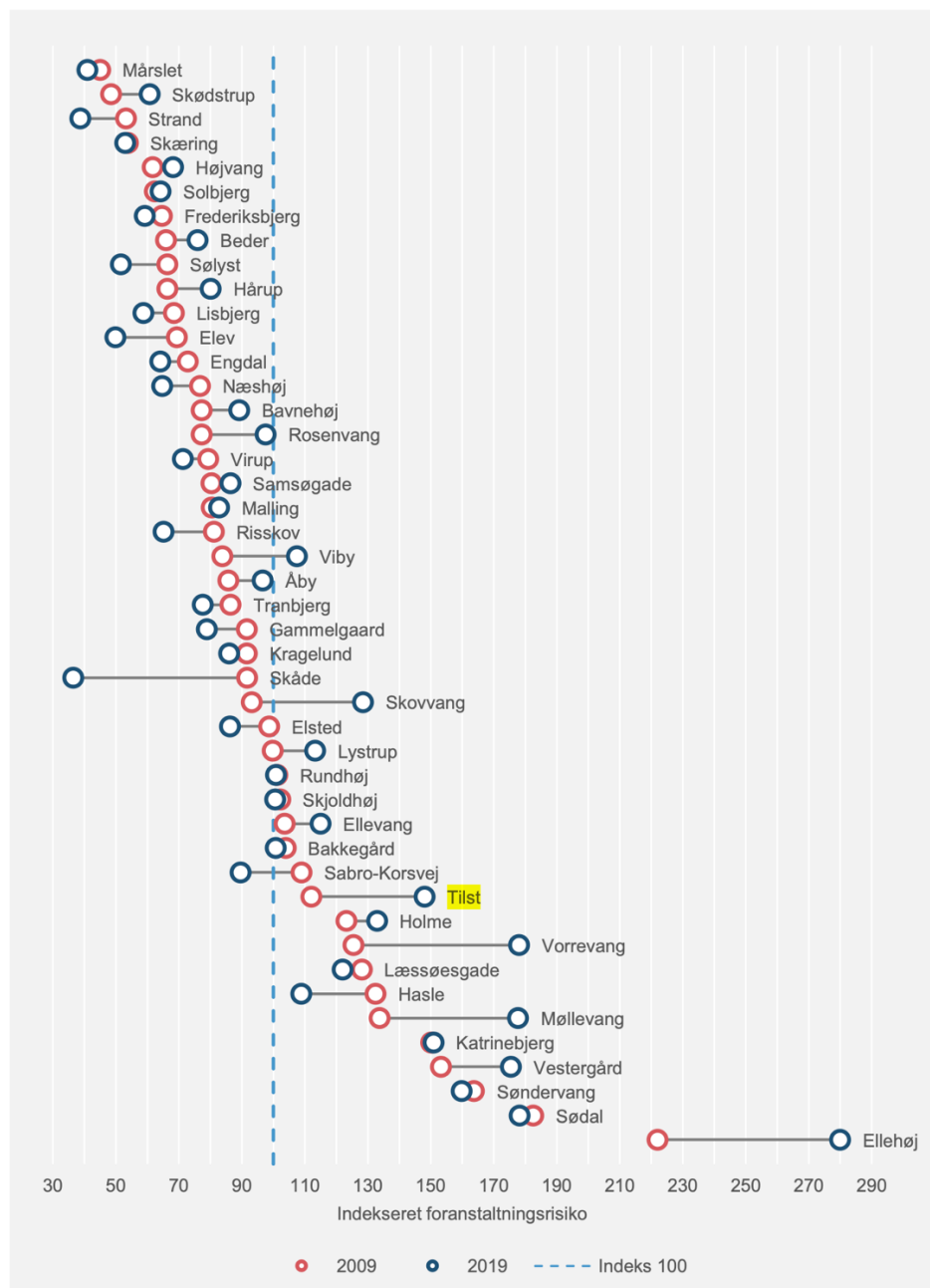
Bydelen er i stor udstrækning 'selvforsynende' med erhvervsvirksomheder (især detail), indkøbsmuligheder, idrætsfaciliteter, skole, gymnasium mm. – men flere samarbejdspartnere peger alligevel på, at der er en mangel på social sammenhængskraft på tværs af Tilst.

Tilst har gennemgået en markant vækst de senere år, og antallet af beboere i Tilst skoledistrikt er vokset fra 8.367 beboere i 2015 til 10.920 i 2024. Tilvæksten i boliger og indbyggere er stort set udelukkende sket i form af privat byggeri – og primært i form af mindre lejeboliger i tæt-lav-format (77% af tilvæksten i perioden).

De lokale kommunale parter og beboerne beskriver, at der med de nye, private boligområder er kommet en del familier i socialt udsatte positioner til, hvilket har øget presset på lokalområdet – herunder Tilst Skole.

Dette underbygges af data i Boligpolitisk Redegørelse (2021), hvori udviklingen i de aarhusianske distrikters indekserede foranstaltningsrisiko fra 2009 til 2019 analyseres. Her fremgår det, at der er en tydelig tendens til forværring af indekssværdierne i en række distrikter, der allerede i 2009 var kendetegnet ved børn med relativt høj gennemsnitlig foranstaltningsrisiko. Denne negative udvikling er særligt tydelig i bl.a. Tilst jf. figuren nedenfor.

Figur 3.7 Udviklingen i distrikternes indekserede gennemsnitlige foranstaltningsrisiko for 0-17-årige 2009-2019

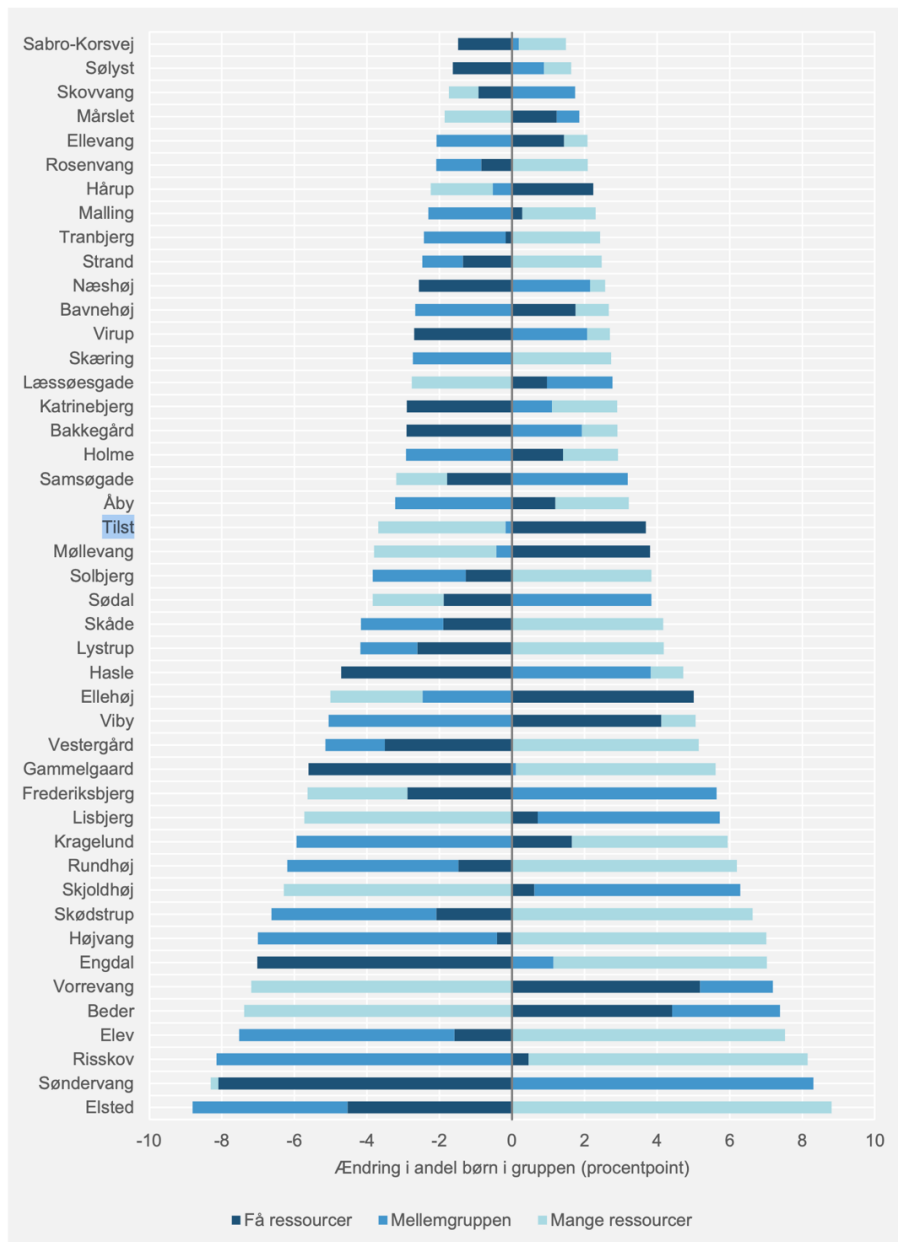
Note: Indeks 100 = gennemsnittet for hele kommunen i hhv. 2009 og 2019.

Derfor er det relevant, at man i den boligsociale helhedsplan forsøger at etablere en dialog med de private udlejere om, hvad de kan bidrage med for at afhjælpe nogle af de boligsociale udfordringer, der nu også materialiserer sig her.

Tilst Skole, hvor også Tilst Bibliotek og den store sportsforening TST er beliggende, er et vigtigt geografisk og socialt samlingspunkt for Tilst. Tilst Skole oplever dog i disse år stigende andele af børn i socialt udsatte positioner og en faldende egenskoleandel (fra 73% i 2011 til 51,2% i 2023). Figuren nedenfor viser udviklingen i gruppen af hhv. ressourcestærke- og svage i Tilst skoledistrikt. I perioden 2009 – 2019 er der sket et

fald i antal ressourcestærke 0-17-årige, og samtidig ses en tilsvarende stigning i antallet af ressource svage 0-17-årige.

Kilde: Boligpolitisk Redegørelse (2021)

Fra boligsocial helhedsplan i Langkærparken til en bydelsdækkende plan

Der har i flere år været en boligsocial helhedsplan i Langkærparken, og afdelingen har oplevet en positiv udvikling på flere områder. I perioden 2014 – 2016 er afdelingen desuden blevet totalrenoveret, og der er opført en rambla, som går gennem boligområdet og giver gode aktivitetsmuligheder for børn. De rekreative områder i Langkærparken er nu et trækplaster for især børnefamilier fra hele Tilst. I forbindelse

med renoveringen byggede man også Bydelshuset, som udgør et samlingspunkt for beboere fra både Langkærparken og fra det øvrige Tilst.

Det er imidlertid parternes vurdering, at der fortsat er behov for en boligsocial indsats i Langkærparken, men idet der også ses en stigning i antallet af beboere og familier i socialt udsatte positioner i de øvrige almene boligafdelinger i Tilst, er det nu oplagt at arbejde bystrategisk med en boligsocial helhedsplan på tværs af Tilst.

Det boligsociale arbejde i Langkærparken har de seneste år haft sit udspring i Det Boligsociale Hus beliggende i den nordlige ende af Langkærparken. Denne lokalitet vil fortsat være den primære base for det boligsociale team. For at kunne agere bydækkende vil det dog være nødvendigt også at operere i andre boligafdelinger, på samarbejdspartneres matrikler mv. I den forbindelse er det også et mål at anvende lokaliteter og faciliteter, som også vil kunne fungere som baser for aktivitet efter helhedsplanens ophør. Det gælder f.eks. den pædagogisk bemandede legeplads "Byggeren".

Foruden Bydelshuset har flere af de medvirkende boligafdelinger også fælleshuse, som ville kunne indgå som aktivitetsbaser i helhedsplanen. Hvor, der konkret er mulighed, skal afklares yderligere, men det ville være en fordel at etablere en aktivitetsbase i den østligt beliggende klynge af medvirkende boligafdelinger.

2. Vision for boligområdet

Den overordnede vision for den boligsociale helhedsplan er at bidrage til, at Tilst opleves som en tryk bydel med stærke sociale fællesskaber, hvor beboerne har god mulighed for at udfolde deres livsmuligheder, og hvor den lokale skole er det naturlige valg for bydelens familier.

Dette fordrer selvfølgelig boligområder med gode fysiske rammer, ro og tryghed men også boligområder med i social balance. En balance, som kan tilstræbes igennem understøttelse af den enkelte beboers livsmuligheder og ved at fremme aktivt medborgerskab og positive fællesskaber i og på tværs af afdelingerne og af Tilst som sådan.

Den enkeltes livsmuligheder handler om, at den enkelte beboer har en forudsætninger og et overskud der gør, at han/hun bliver i stand til at varetage opdragelsen af egne børn, har forudsætningerne for at deltage aktivt som medborger, tage en uddannelse, være på arbejdsmarkedet m.m. – samt har viden og netværk til at handle på egen situation. Det aktive medborgerskab henviser til, at beboerne deltager og engagerer sig i såvel de fælles aktiviteter i området som i de demokratiske processer i forbindelse med beboerdemokratiet, foreningslivet, skolen mv. Hermed tager visionen for den boligsociale helhedsplan sigte på både det individuelle plan og på områdeniveau. Det handler både om de enkelte beboers trivsel, beboernes ageren i fællesskabet og om boligområdernes udvikling.

En bystrategisk vision for boligområderne

Visionen for den boligsociale indsats og for afdelingerne, der indgår i helhedsplanen for Tilst, flygter med den overordnede bystrategiske vision for udsatte boligområder I Aarhus og med den en skitseplan for Tilst/Langkær, som Aarhus Byråd vedtog i 2020 med et mål om at Tilst skal være en åben, sammenhængende og tryk bydel.

På grund af den bekymrende udvikling i Tilst har Aarhus Byråd rettet et særligt fokus på bydelen, hvilket blandt andet er kommet til udtryk i *Plan for et sammenhængende Tilst/Langkær* (2020). Skitseplanen rummer en række forskellige tiltag - herunder fysiske tiltag for at forbedre trygheden i de offentlige rum og forbindelserne mellem byens kvarterer og faciliteter. Skitseplanen har desuden fokus på at styrke udviklingen af Tilst Skole, på at styrke sammenhængskraften i bydelen, at øge beskæftigelsen samt på at sikre en god udvikling i Langkærparken gennem anvendelse af udlejningsværktøjer og i kraft af samarbejdet om den boligsociale helhedsplan.

Den bydækkende boligsociale helhedsplan for Tilst ligger i naturlig forlængelse af disse ambitioner.

3. Organisering

Parterne bag den strategiske samarbejdsaftale skal etablere en projektorganisation med en ansvarlig **bestyrelse** for gennemførelsen af den boligsociale indsats således, at en **entydig og kompetent ledelse** kan sikre koordinering og styring af den lokale indsats og prioritere på tværs af alle niveauer og organisationer - herunder boligorganisationer, boligafdelinger og kommune.

Under bestyrelsen bør der etableres en eller flere (tematiske/geografiske) styre-/følgegrupper.

Beskrivelsen af organiseringen skal suppleres med et organisationsdiagram. Endvidere skal der udarbejdes et kommissorium for bestyrelsen, der også beskriver, hvordan sekretariatsbetjening af bestyrelsen vil foregå. Kommissoriet uploades som bilag på sagen i driftsstøttesystemet.

De boligsociale helhedsplaner i Aarhus er samlet under én fælles **Bestyrelse**, som går på tværs af Aarhus Kommune, boligorganisationerne og BL's 5 kreds. Bestyrelsen består af følgende medlemmer:

- Formand: Direktøren for Magistraten for Sociale Forhold og Beskæftigelse
- Næstformand: Formanden for BL's 5. kreds
- Seks forvaltningschefer fra relevante forvaltninger i Aarhus Kommune
- Seks boligdirektører
- Næstformanden i BL's 5. kreds
- To civilsamfundsaktører

Sekretariatsbetjeningen varetages af Integration og Bydelsudvikling i Magistraten for Sociale forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune og af Det Boligsociale Fællessekretariat. Det er Bestyrelsens ansvar at sikre en entydig og kompetent ledelse i samtlige boligsociale helhedsplaner i Aarhus samt sikre fremdrift gennem målsætning og målopfyldelse. Herudover er Bestyrelsen ansvarlig for at sikre sammenhæng og

koordinering af indsatserne i de udsatte boligområder generelt både mellem Aarhus Kommune og boligorganisationerne samt på tværs i Aarhus Kommune.

Bestyrelsen arbejder med en delegeret model, som betyder, at den har det overordnede ansvar, mens en delmængde af opgaverne varetages lokalt på vegne af bestyrelsen. Lokalt vil den strategiske og taktiske ledelse derfor varetages af en **Lokalbestyrelse**.

I Tilst vil lokalbestyrelsen bestå af følgende deltagere:

- Repræsentanter for medfinansierende kommunale samarbejdspartnere, udpeget af de respektive forvaltningers repræsentanter i Bestyrelsen for boligsociale helhedsplaner
- Repræsentant for Integration og Bydelsudvikling, MSB
- Repræsentant for Det Boligsociale Fællessekretariat
- 1 repræsentant for organisationsbestyrelsen i hver af de medvirkende boligforeninger
- 1 repræsentant for Langkærparken (AI2Bolig, afd. 111)
- Den boligsocial leder, AI2Bolig (sekretær)

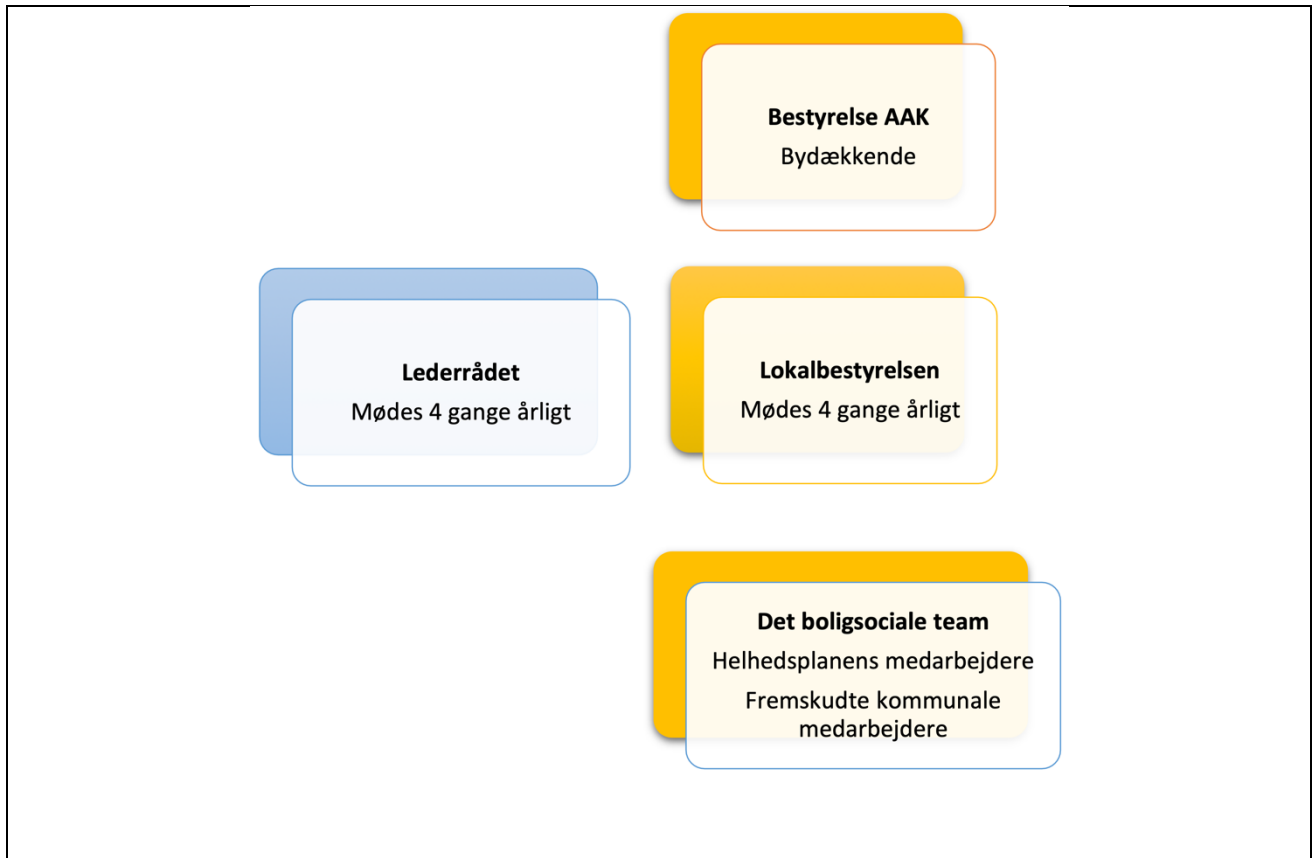
Det er boligorganisationerne, der sekretariatsbetjener lokalbestyrelsen. Øvrige relevante samarbejdspartnere, fx repræsentanter fra lokalområdet eller det lokale erhvervsliv, kan inviteres ind på ad hoc-basis. Lokalbestyrelsens opgave er at vurdere fremdrift i helhedsplanen og det lokale samarbejde og tage beslutning om nødvendige justeringer og tilpasninger, hvis der opstår behov for dette. Herunder er det lokalbestyrelsens opgave at understøtte koordinering af helhedsplanens aktiviteter og lokale initiativer med henblik på at sikre en koordineret helhedsorienteret indsats for og sammen med områdets beboere.

Det lokale samarbejde vil ydermere styrkes gennem samarbejde og koordinering med det lokale **Lederråd**, der er et lokalt forankret ledelsessamarbejde på børn- og ungeområdet i bydelen, og som har til hensigt at styrke det tværgående samarbejde i området via koordinering, beredskab og fælles tilgang til de lokale udfordringer.

Driftsorganisering

Den boligsociale leder har det overordnede ansvar for helhedsplanens fremdrift og for ledelsen af det boligsociale team, der arbejder tværfagligt om de 4 indsatsområder.

Figuren nedenfor illustrerer organiseringen af helhedsplanen.

4. Samspil med centrale tiltag og indsatser i boligområdet

Bystrategisk fokus på Tilst

Som nævnt ovenfor vedtog Aarhus Byråd i 2020 en skitseplan for Tilst med et mål om, at Tilst skal være en åben, sammenhængende og tryk bydel. Blandt de konkrete initiativer, som enten er gennemført eller planlægges gennemført er:

- Etablering af nyt dagtilbud v. Tilst Skolevej
- Trafikale tiltag (sikker skolevej, udsmykning og belysning i cykeltunnel mv.)
- Renovering af Tilst Skole
- Renovering af pædagogisk bemandet legeplads
- Udvikling af idrætsfaciliteter
- Bedre og mere trygge, grønne områder og mødesteder

Aarhus Kommune har desuden et strategisk fokus på den fremtidige byudvikling, så der fremadrettet bygges andre boligtypologier og ejerformer end dem, der har domineret i arealudviklingen de senere år.

Helhedsorienteret familie- og beskæftigelsesindsats

Aarhus Kommune har ultimo 2024 etableret en afdeling af den helhedsorienterede, beskæftigelsesrettede familieindsats, *Opgang til opgang*, i Tilst. Der er indgået en aftale mellem Al2Bolig og Aarhus Kommune som betyder, at *Opgang til Opgang* får til huse i

Det Boligsociale Hus i Langkærparken med henblik på at sikre et tæt samarbejde med det boligsociale team i helhedsplanen. Det betyder, at den lokale indsats for og samarbejdet om at hjælpe familier i socialt udsatte positioner videre i deres liv styrkes betydeligt.

Udlejningsredskaber

Langkærparken er omfattet af aftaler om både fleksibel og kombineret udlejning mens de øvrige medvirkende afdelinger p.t. ikke er omfattet af nogen udlejningsaftaler.

Øvrige projekter og indsatser i og omkring Tilst

Get2Sport

Get2sport-indsatsen tager sit udgangspunkt i samarbejdet mellem lokale kommunale institutioner, den boligsociale indsats og det lokale foreningsliv. Indsatsens formål er, at der også i de såkaldt udsatte boligområder skal være et velfungerende civilsamfund med rødder i det frivillige foreningsliv. I indsatsen arbejdes der derfor for, at både børn og forældre er aktivt deltagende i det lokale foreningsliv. Get2Sport står bl.a. for fodboldskole og dommeruddannelse for unge.

5. Overordnede mål og indikatorer for den boligsociale indsats

Landsbyggefonden har med afsæt i lovgivningen fastsat indsatsområder, mål og indikatorer som retningsgivende for de boligsociale indsatser, der får støtte inden for rammerne af 2019-26-midlerne og på grundlag af regulativet af 11. december 2019, revideret per 24. november 2023.

Der er formuleret faste overordnede mål, som den boligsociale indsats skal arbejde hen imod, samt opsat faste indikatorer i tilknytning hertil. Disse fremgår nedenfor. Der er i sammenhæng hermed fastlagt de indsatsområder, som den boligsociale indsats skal holde sig inden for (jævnfør afsnit 6 nedenfor).

Formålet med de faste overordnede mål og indikatorer er at sætte retning på den boligsociale indsats og følge udviklingen i det område, som modtager en bevilling. Udviklingen i området holdes op mod udviklingen i beliggenhedskommunen. På dette niveau er der opmærksomhed på den langsigtede udvikling, der også er afhængig af øvrige tiltag og den kernerdrift, som den boligsociale indsats understøtter.

Bestyrelsen har ansvar for løbende at følge op på de faste overordnede mål for den boligsociale indsats. Til dette formål stiller Landsbyggefonden data for boligområdet til rådighed.

Som en del af den årlige revision i forbindelse med regnskabsaflæggelsen skal boligorganisationen over for revisionen dokumentere, at denne opfølgning sker.

Mål	Indikator	Baseline bolig-område	Baseline kommune (evt. andet)	Baseline år	Datakilde
Der skal ske et fagligt løft af børn og unge, så flere bliver skoleparate, og flere tager en uddannelse	Andel 1-5-årige i dagtilbud	92,52 %	AAK: 93,05 %	2021	Beboerdata (Tabel 6)
	Karaktergennemsnit i dansk og matematik for 9.-klasseselever	5,5	AAK: 7,4	2023	Beboerdata (Tabel 9c)
	Andel 18-29-årige, der har grundskole som højest fuldførte uddannelse, og som ikke er i gang med en uddannelse	23,15 %	AAK: 6,82 %	2023	Beboerdata (Tabel 9a)
Flere bliver tilknyttet arbejdsmarkedet	Andel 15-29-årige, der hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse (restgruppen)	22,11 %	AAK: 11,96 %	2022	Beboerdata (Tabel 9a)
	Andel 18-64-årige, der er uden tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse	30,3 %	AAK: 11,62 %	2022	Beboerdata (Tabel 9a)
Børn og unge skal støttes i et liv uden kriminalitet, og områderne skal opleves trygge	Andel 15-29-årige, som er sigtet mindst én gang	4,1 %	AAK: 1,31 %	2023	Beboerdata (Tabel 17)
	Andel beboere over 18 år, der føler sig grundlæggende trygge i boligområdet	Langkærparken: 52 %	AAK: 87 %	2023	VIVE - tryghedsnotat
Flere er en del af fællesskabet og deltager aktivt i samfundet	Andel beboere over 18 år, der laver frivilligt arbejde	Langkærparken: 30 %	AAK: 40 %	2023	VIVE tryghedsnotat
	Andel stemmeberettigede, der har stemt ved seneste kommunalvalg/folketingsvalg	60,6 % (FV22) 39,6 % (KV21)	AAK: 85,8 % (FV22) 68,2 % (KV21)	Folketingsvalg 2022 Kommunalevalg 2021	Beboerdata (Tabel 19)

6. Indsatsområder

De fastlagte indsatsområder, som den boligsociale indsats skal holde sig inden for, er *Uddannelse og livschancer, Beskæftigelse, Kriminalitetsforebyggelse og Sammenhængskraft og medborgerskab*.

I dette afsnit skal **problemkomplekset** for hvert af de indsatsområder, der indgår i den boligsociale indsats, beskrives. Problemkomplekset skal forstås som de centrale **kerneudfordringer**, den boligsociale indsats skal adressere inden for det enkelte indsatsområde. Beskrivelsen skal være konkret og dataunderbygget.

Bemærk, at den specifikke beskrivelse af indsatsområderne med delmål, aktiviteter og den indbyrdes ansvars- og rollefordeling mellem de parter, der er involveret i indsatsen, fastlægges i særskilte delaftaler – én delaftale pr. indsatsområde. Indholdet i delaftalerne skal pege hen imod de fastsatte mål i nærværende strategiske samarbejdsaftale.

Uddannelse og livschancer

Problemkompleks for indsatsområdet

En relativt høj andel af beboerne i afdelingerne er børn og unge, idet 23% er under 18 år – sammenlignet med 18% for Aarhus som sådan. Således er der 796 børn i afdelingerne ud af i alt 3338 beboere (BoSocData 2023).

Sproglige udfordringer og skolegang

Fokus på sprogfærdigheder og en tidlig, forebyggende indsats er opmærksomhedspunkter hos Aarhus Kommune – særligt i udsatte boligområder, hvor der ses en stor andel børn med dansk som andetsprog, der ikke har et alderssvarende dansk ved skolestart. Dette giver dårlige forudsætninger for det enkelte barn for at lære og trives i skolen.

Iflg. data fra Aarhus Kommune har 33,3% af skolestartere i Tilst Skoledistrikt dansk som andetsprog. Af disse har 2/3 et sprogstøttebehov. Sammenholdt med, at andelen af børn med dansk som andetsprog på Tilst Skole gennem flere år har været stigende (43% i 2021/2022), peger det på et stort behov for at arbejde med børns sproglige udvikling og med at understøtte forældrene i at gøre det samme.

Af Børne- og Undervisningsministeriets seneste kvalitetsrapport for Tilst Skole (2024) fremgår det, at karaktergennemsnittet for læsning ved 9. klasses afgangsprøve i 2023/24 var 3,5 – et fald fra 6,3 i 2020/2021. Hertil kommer, at der er et forholdsvis højt – og stigende – skolefravær på 9,3% sammenholdt med 6,7% for Aarhus generelt (BoSocData 2023). Disse tendenser hænger formentlig sammen med et fald i andelen af ressourcestærke børn på Tilst Skole.

Tilst Skole vurderer, at der er grund til bekymring for en tredjedel af eleverne, når man ser på deres faglige, personlige og sociale kompetencer. Skolen fremhæver udfordringer med sociale kompetencer i forhold til samarbejdsevne, respekt og tolerance eleverne imellem. Disse kompetencer er afgørende for, om eleverne bliver erklæret uddannelsesparate og spiller endvidere ind på deres chancer for at klare sig på en ungdomsuddannelse og sidenhen på deres beskæftigelsesmuligheder.

Endelig er uddannelsesniveauet hos forældrene lavere end gennemsnittet for byen, og det må antages, at det også har betydning for børnenes skolegang og overgang til ungdomsuddannelse.

Det vil derfor være et fokus at samarbejde om aktiviteter, der kan understøtte børns sproglige og faglige udvikling og forældrenes kompetencer til at understøtte deres børns skolegang i bred forstand.

Manglende uddannelse

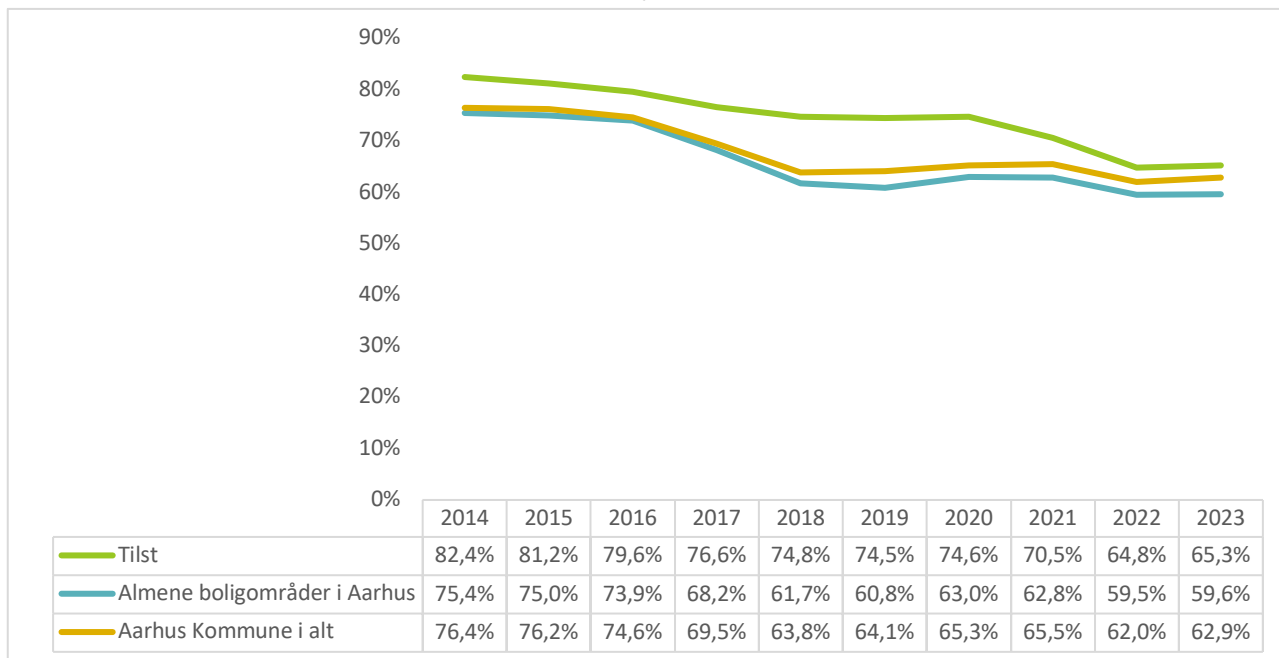
En stor del af beboerne i de almene boligafdelinger i Tilst er uden uddannelse, idet 23,2% af de 18 – 29-årige kun har grundskole som højest fuldførte uddannelse og ikke er i gang med en uddannelse – mod 6,8% i Aarhus Kommune som helhed. Blandt de 15 -19-årige er 22,1% hverken i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse – mod 12% i Aarhus Kommune. Uden uddannelse er det langt sværere at få en fast tilknytning til arbejdsmarkedet, ligesom det må antages, at forældrene i denne gruppe har dårligere forudsætninger for at understøtte deres børns skolegang og videre uddannelse.

Der vil derfor være fokus på at understøtte unge i at få og fastholde deres uddannelse – og som herunder også fokuserer på de sundheds- og trivselsmæssige forudsætninger herfor.

Lav deltagelse i fritidsaktiviteter

Som det fremgår af tabellen nedenfor, er børns og unges tilknytning til forenings- og fritidslivet lavere end i resten af kommunen.

Andel børn uden for kommunale fritidstilbud, 2014-2023

Et aktivt fritidsliv er både med til at øge den enkeltes sundhed og trivsel og kan også bidrage til øget samfundsdeltagelse, sproglig udvikling og stærkere fællesskaber på tværs

af bydelen. Det er derfor et mål at arbejde med brobygning af børn og unge til positive fritidsfælleskaber.

Beskæftigelse

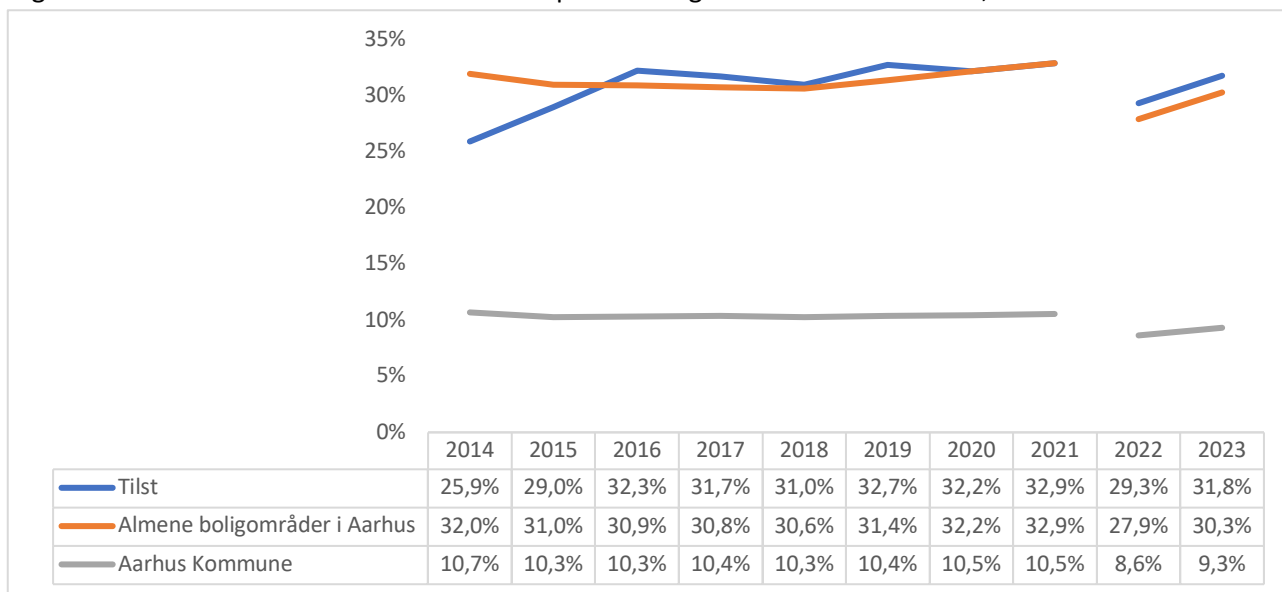
Problemkompleks for indsatsområdet

Udviklingen i andelen af beboere i Langkærparken uden tilknytning til arbejdsmarkedet har været positiv i en årrække, og afdelingen ligger nu lidt under niveauet for de almene afdelinger i Tilst. Den udvikling kan bl.a. tilskrives flere års aftaler om fleksibel udlejning og en fremskudt beskæftigelsesindsats. Andelen af voksne (18 – 64-årige) uden for arbejdsmarkedet er dog stadig 35,6% sammenlignet med 14,8% i Aarhus som helhed. Social- og beskæftigelsesforvaltningen vurderer derfor, at der fortsat er behov for en fremskudt, beskæftigelsesrettet indsats i Tilst.

31,4% af beboerne modtager desuden helbredsbetiget overførselsindkomst (BoSocData 2024), hvilket underbygger behovet for at også at tænke en sundheds- og trivselsindsats sammen med beskæftigelsesindsatsen.

Årsagerne til den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet er mange. Det handler om mangel på kvalifikationer og lav uddannelsesgrad, sproglige udfordringer, fysisk og psykisk mistrivsel og meget andet. Vejen til arbejdsmarkedet er derfor ikke ligetil, men indebærer behov for bearbejdning af disse udfordringer. For nogen skal der en ekstraordinær indsats til for, at de fastholder tilknytningen til jobbet/uddannelsen. Den lave tilknytning til arbejdsmarkedet har en lang række af konsekvenser – blandt andet begrænser det deres muligheder rent økonomisk. Det afspejler sig bl.a. i andelen af børn til og med 4. klasse, der har 100% økonomisk friplads.

Figur 16: Andel børn med økonomisk friplads i daginstitution eller SFO, 2014-2023¹.

¹ Der er et databrud i data for lavindkomst i 2022, niveauet i 2022 og 2023 kan derfor ikke uden videre sammenlignes med tidligere værdier.

Note: Medregnet er børn (0 år til og med 4. klasse), der har 100% økonomisk friplads i daginstitution eller SFO. Indtægtsgrænsen for 100% friplads er i 2023 en husstandsindkomst på 193.501 kr. Fripladsskalaens indtægtsgrænser forhøjes med 67.719 kr., når den forældre, der har retten til pladsen, er enlig forsørger.

Det er derfor væsentligt at tænke i tværfaglige aktiviteter, som søger at adressere disse forhold.

Kriminalitetsforebyggelse

Problemkompleks for indsatsområdet

Udfordringer med kriminalitet, hærværk og utryghedsskabende adfærd har i perioder været en udfordring i flere af boligafdelingerne. Meldinger fra lokale medarbejdere og beboere er, at området jævnligt oplever udfordringer med unge, der åbenlyst sælger stoffer eller har en utryghedsskabende adfærd.

Blandt forældrene i områder er der desuden en betydelig bekymring for, at deres børn og unge rekrutteres til disse miljøer, og forældre til især teenagere efterspørger viden og handlemuligheder i forhold til at håndtere unge, der bliver fristet af uhensigtsmæssige grupperinger. Andelen af kriminalitetssigtede unge 11 – 17-årige i de almene afdelinger i Tilst var på 2,7% i 2023 (svarende ti 8 individer) – mod 1,2% i Aarhus som sådan.

Der er derfor behov for et fokus på dialog med forældrene og på at klæde dem på til at støtte op om deres børns skole og fritid. Ligeledes er der behov for at arbejde med børns og unges muligheder for deltagelse i positive fritidsfællesskaber.

I indsatsområdets aktiviteter vil der derfor være fokus på aktiviteter, der kan adressere barrierer for - og fremme deltagelse i - sådanne fritidsfællesskaber, og som understøtter børnenes og de unges skolegang.

Sammenhængskraft og medborgerskab

Problemkompleks for indsatsområdet

Udfordringer med sammenhængskraft og medborgerskab

Bymæssig segregering er en stigende udfordring i storbyer som Aarhus, hvor de almene boligafdelinger udvikler sig til områder, som er afkoblet fra den omkringliggende by. Det medfører ikke blot en geografisk isolering, men også en social isolering, hvor udefrakommende sjældent bevæger sig gennem afdelingerne medmindre, de har et konkret ærinde. Det er et mønster, vi ser i de fleste afdelinger i Tilst – med Langkærparken som en delvis undtagelse. De attraktive udearealer med gode legefaciliteter trækker nemlig beboere til fra hele den omgivende by. Bydelens mange faciliteter bevirker desuden, at det for nogle beboere bliver unødvendigt at bevæge sig ud af bydelen. Det udfordrer visionen om den blandende by.

Den gradvise udvikling i beboersammensætningen i retning af flere ressourcetsvage afspejler sig ligeledes i områdets sociale liv, og giver nye udfordringer i forhold til rummelighed og fællesskab, der svækker den sociale sammenhængskraft.

I forlængelse heraf beskrives udfordringer med sprog, kommunikation, kulturel forståelse, samt mangel på demokratiforståelse, foreningsforståelse og forståelse af velfærdssamfundet generelt, hvilket er medvirkende til, at der opleves tendenser til parallelsamfund i området. Beboere beskriver, at både etnicitet, generationskløfter og et stort socialt mix gør det svært at skabe sammenhæng, fællesskab og godt naboskab samt, at der i området kan opleves en 'dem og os'-kultur. Andelen af beboere fra ikke-vestlige lande udgør gennemsnitligt 47,4%, hvoraf andelen er højest i Langkærparken. Beboere fra ikke-vestlige lande er desuden ikke en homogen gruppe, men repræsenterer beboere fra mange forskellige kulturer.

Ensomhed, udsathed og ulighed i sundhed

Ensomhed og ulighed i sundhed er ligeledes væsentlige udfordringer. Det drejer sig bl.a. om beboere med komplekse problemstillinger, der har det svært, som ofte isolerer sig i deres lejlighed og ikke modtager hjælp. Medarbejderne i den boligsociale indsats møder også beboere som er sekundært traumatiserede, bl.a. pga. social arv, og som har et skrøbeligt fundament med afbrudte uddannelser og en svag arbejdsidentitet. Det opleves generelt, at sundhed prioriteres lavt, og der er ofte en sammenhæng mellem begrænset viden om sundhed og evnen til at mestre eget liv, hvilket gør det svært for den enkelte at ændre sin sundhedstilstand. Ifølge den nationale sundhedsprofil "Hvordan har du det?" har 31% af beboerne i Langkærparken² et dårligt selv vurderet helbred (mod 15% i hele kommunen). 56% oplever høje niveauer af stress (mod 32% i hele kommunen), mens 37% er fysisk inaktive (mod 17% i hele kommunen). Samtidig lever 10% med type-2 diabetes, og 7% har en hjertesygdom. De tilsvarende tal for Aarhus uden for den almene sektor er i begge tilfælde 3%. Disse sundhedsudfordringer kan bl.a. have alvorlige konsekvenser for borgerens trivsel og overskud til at tage del i fællesskaber. Der er derfor behov for at fokusere på den sociale sammenhængskraft, fællesskaber på tværs af geografiske, sociale og kulturelle skel ligesom der er behov for at tænke folkesundhedsperspektivet ind i aktiviteterne i de forskellige indsatsområder.

7. Lokal evaluering

Landsbyggefonden sikrer, at der sker en løbende evaluering i udsatte almene boligområder med en boligsocial indsats.

I sammenhæng med den evaluering, som Landsbyggefonden sikrer gennemført, samt den lokale løbende opfølgning på fastsatte mål og indikatorer, kan der gennemføres mindre lokale evalueringstiltag med henblik på løbende justering, læring og forankring lokalt.

8. Revision af samarbejdsaftalen

Revision af den strategiske samarbejdsaftale kræver godkendelse i Landsbyggefonden

² Undersøgelsen rummer ikke data for de øvrige almene boligområder i Tilst, men ud fra vores øvrige data på de almene boligområder i Aarhus er der grund til at antage, at områderne gennemsnitligt set også her vil ligge højere end det kommunale gennemsnit.

